

بررسی تأثیر جلب مشارکت مردان منطقه‌ی اسلام آباد زنجان در به‌کارگیری روش‌های پیشگیری از بارداری

دکتر شیوا فکری*، مهندس محمدمسعود وکیلی**، دکتر سیدنورالدین موسوی‌نسب***

نویسنده‌ی مسئول: زنجان، مرکز آموزشی، درمانی ولی عصر (عج)، گروه بیماری‌های زنان و زایمان FEKRI43@yahoo.com

دریافت: ۸۴/۱۲/۲۷ پذیرش: ۸۵/۱۰/۳۱

چکیده

مقدمه: کارآمد بودن برنامه‌ی تنظیم‌خانواده یک عامل مهم در کاهش مرگ و میر و ابتلای مادران و کودکان است. از آن‌جایی که مردان اغلب نگرش‌های همسر خود را در زمینه‌ی باروری تحت نفوذ قرار می‌دهند، در این مطالعه بر آن شدیم تا نقش آموزش و جلب مشارکت مردان را در افزایش درصد استفاده از روش‌های پیشگیری مطمئن بررسی کنیم.

روش بررسی: مطالعه از نوع نیمه‌تجربی بود، جامعه‌ی پژوهش کلیه‌ی زوج‌هایی از منطقه‌ی اسلام‌آباد زنجان بودند که واجد شرایط برنامه‌ی تنظیم‌خانواده بوده و از روش منقطع (روش طبیعی پیشگیری از بارداری) جهت پیشگیری از بارداری استفاده می‌کردند. تعداد این زوج‌ها ۹۰ خانوار بود که بعد از تکمیل پرسشنامه‌ی اول مبنی بر ویژگی‌های خانوارها، به صورت تصادفی به دو گروه مورد و شاهد تقسیم شدند. مداخله به صورت چهره به چهره توسط رابطین انتخاب شده از همان منطقه به مدت ۲ ماه صورت گرفت و بعد از شش ماه پرسشنامه‌ی دوم جهت بررسی روش پیشگیری از بارداری و در صورت مصرف قرص جلوگیری و کاندوم، نحوه‌ی استفاده از آن‌ها، تکمیل گردید و نتایج با آزمون‌های آماری کای اسکویر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: درصد استفاده از روش‌های پیشگیری از بارداری مطمئن (توبکتومی، قرص جلوگیری، کاندوم، آی‌یودی و آمپول) نسبت به روش منقطع در گروه مورد بیشتر از گروه شاهد بود که از نظر آماری اختلاف معنی‌دار بود ($P = 0/04$). میزان آگاهی از نحوه‌ی مصرف قرص و کاندوم در هر دو گروه در سطح بالایی بود، در گروه شاهد ۴ مورد و در گروه مورد یک مورد حاملگی ناخواسته بعد از مداخله دیده شد (فاقد اختلاف معنی‌دار).

نتیجه‌گیری: با وجود مشکلاتی که در انجام طرح وجود داشت، نتایج طرح نشان داد که جلب مشارکت مردان در بهبود وضعیت تنظیم‌خانواده، مؤثر می‌باشد و پیشنهاد می‌شود که در آینده پژوهش‌های دیگری در زمینه‌ی به‌کارگیری مشارکت مردان در برنامه‌ی تنظیم‌خانواده صورت گیرد.

واژگان کلیدی: تنظیم‌خانواده، مشارکت مردان، روش‌های مطمئن پیشگیری از بارداری

مقدمه

روش ضدبارداری استفاده نمی‌کنند یا روش پیشگیری نارسا می‌باشد (۱). در کشور ما سالیانه تقریباً

سالانه در سراسر جهان ۷۵ میلیون حاملگی ناخواسته اتفاق می‌افتد که به دو علت می‌باشد یا زوجین از هیچ

*متخصص بیماری‌های زنان و زایمان، استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان

**کارشناس ارشد علوم بهداشتی، مربی دانشگاه علوم پزشکی زنجان

***دکترای آمار حیاتی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان